

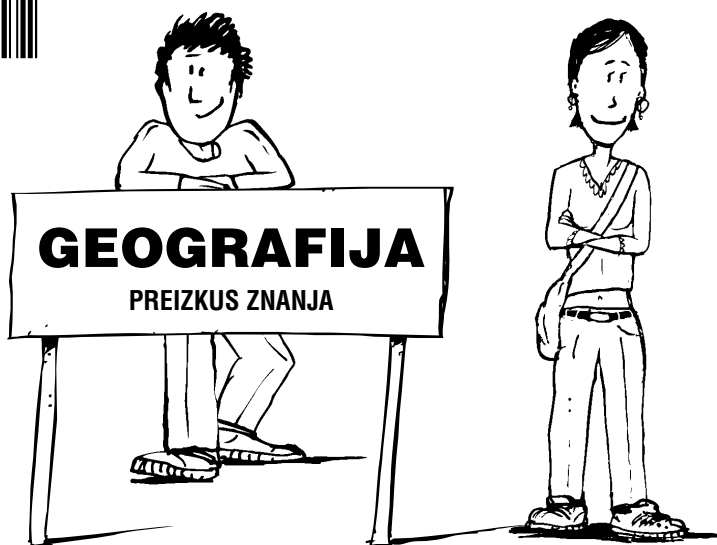

Šifra učenca:

Državni izpitni center

REDNI ROK

Sreda, 7. maja 2008 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki: Učenec prinese s seboj modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko, šilček, barvice in ravnilo. Učenec dobi en obrazec za točkovanje. Preizkusu je priložena barvna priloga.

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

ob koncu 3. obdobja

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi uvodna navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na obrazec za točkovanje.

Piši čitljivo. Če se zmotiš, napačni odgovor PREČRTAJ in ga napiši na novo. Ne uporabljaj korekturnih sredstev.

Barvice, svinčnik HB ali B uporablaj samo za risanje in načrtovanje.

Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič (0) točkami.

Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, ampak začni reševati naslednjo.

K nerešeni nalogi se vrni kasneje. Na koncu svoje odgovore še enkrat preveri.

Zaupaj vase in v svoje zmožnosti.

Želimo ti veliko uspeha.

Preizkus ima 20 strani, od tega 2 prazni.

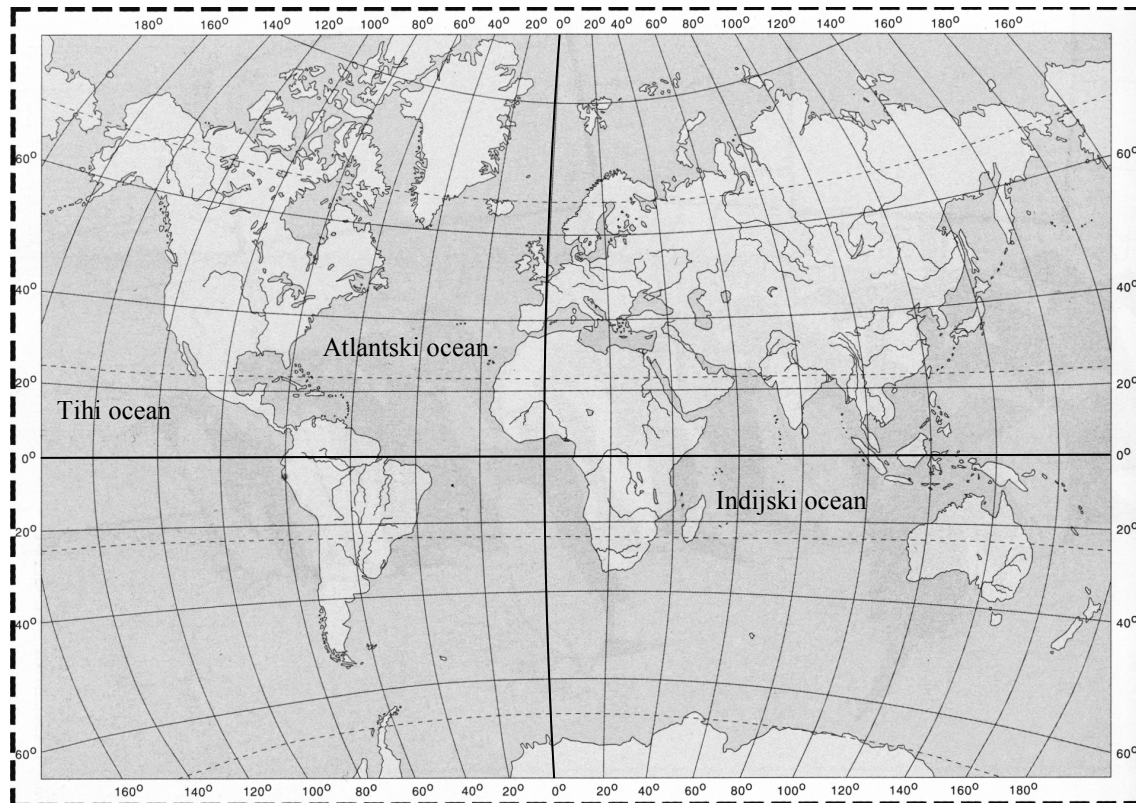
A – SVET

LEGA CELIN (KONTINENTOV)

1. naloga

Pri reševanju naloge si pomagaj z zemljevidom 1.

Zemljevid 1: Zemljevid sveta

(Vir: Kolenc – Kolnik, K., Otič, M., Vovk, A. 1997: Sodobni svet, Geografija za 7. razred osnovne šole. Ljubljana)

Med navedenimi trditvami imajo le tri celine pravilno opisano lego glede na ekvator in začetni poldnevnik.

Obkroži črko pred tremi pravilnimi trditvami.

- A Severna Amerika leži vzhodno od ekvatorja.
- B Avstralija leži vzhodno od začetnega poldnevnika.
- C Azija v celoti leži južno od ekvatorja.
- D Evropa leži severno od ekvatorja.
- E Afrika leži zahodno in vzhodno od začetnega poldnevnika.
- F Južna Amerika v celoti leži južno od ekvatorja.

Ob opisu azijske države boš reševal nalogi 2 in 3.

Država leži v Južni Aziji. Na jugu jo obliva Indijski ocean, na severu pa sega do najvišjega gorstva na svetu. To je država, ki ima nad milijardo prebivalcev. Njihovo število naglo narašča, tako da govorimo o eksploziji prebivalstva. Za opisano državo je značilna revščina, lakota, življenje na ulicah, nesnaga in bolezni. Kljub lakoti je krava nedotakljiva žival. Življenje prebivalcev je močno odvisno od vetrov, ki poleti prinašajo odrešilni dež, kar pomeni konec daljšega sušnega obdobja.

(Vir: Fikreta Marković)

IME AZIJSKE DRŽAVE**2. naloga**

Preberi gornji opis azijske države in odgovori na vprašanje.

Katera azijska država je opisana?

Ime države napiši na črto.

	1
--	---

IME NAJVIŠJEGA GOROVJA NA SVETU**3. naloga**

Pomagaj si z gornjim opisom azijske države in odgovori na vprašanje.

Kako se imenuje najvišje gorovje na svetu, ki leži severno od opisane države?

Ime gorovja napiši na črto.

	1
--	---

POSLEDICE EKSPLOZIJE PREBIVALSTVA (DEMOGRAFSKE EKSPLOZIJE)**4. naloga**

Navedi dve posledici eksplozije prebivalstva (demografske eksplozije).

Posledica 1: _____

Posledica 2: _____

	2
--	---

**REŠEVANJE PROBLEMA EKSPLOZIJE IN UPADANJA ŠTEVILA
PREBIVALSTVA****5. naloga**

a) Napiši dve rešitvi, s katerima bi lahko problem eksplozije prebivalstva najbolj učinkovito rešila država.

Rešitev 1: _____

Rešitev 2: _____

b) Napiši eno rešitev, s katero **razvite države** spodbujajo naraščanje števila prebivalstva.

Rešitev 1: _____

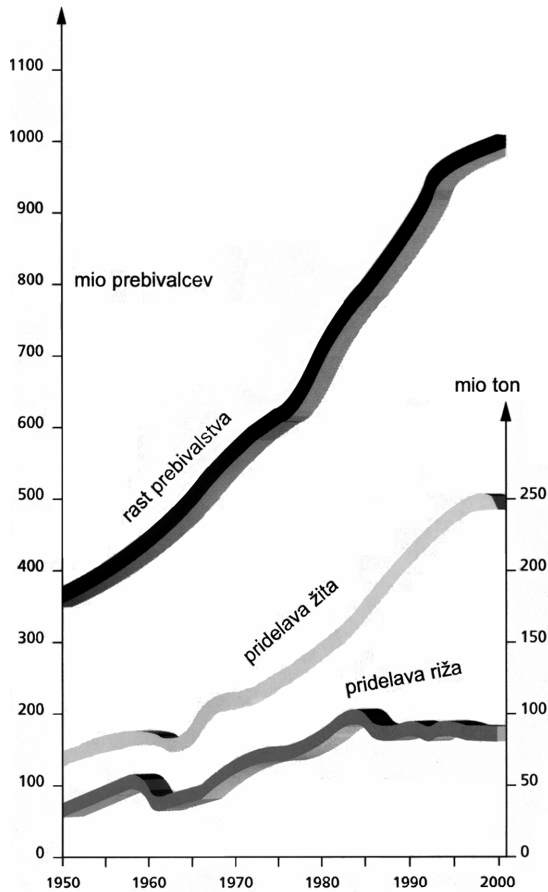
	3
--	---

PROBLEMI V INDIJI

6. naloga

Oglej si graf 1, ki prikazuje rast prebivalstva in pridelavo žita in riža v Indiji, in odgovori na vprašanje.

Graf 1: Indija – rast prebivalstva in pridelava hrane (1950-2000)

(Vir: Komplet prosojnic Azija. Tržič, 2000)

Indijska vlada načrtuje povečano pridelovanje hrane. Z uporabo grafa 1 utemelji, zakaj.

Odgovor napiši na črto.

RELIEFNE (POVRŠINSKE) ENOTE ZDA

7. naloga

Površje ZDA sestavljajo tri večje reliefne (površinske) enote. Z uporabo zemljevida 2 dopolni besedilo spodaj tako, da imena ustreznih reliefnih enot vpišeš na črte.

Zemljevid 2: Fizični zemljevid ZDA

(Vir: Atlas sveta za osnovne in srednje šole. Ljubljana, 2002)

a) Najboljše danosti in največ kmetijskih površin je v osrednjem delu države, imenovanem

_____.

b) Drugačne življenjske razmere so v zahodnem delu države, kjer se vzdolž Tihega oceana dviga obsežno mlado nagubano gorstvo z imenom Severnoameriška/Severnoameriške

_____.

c) Bogata ležišča rud in energetskih virov so privabila številne priseljence tudi v staro,

uravnano gorovje na vzhodu, imenovano _____.

Zemljevid 3 in zemljevid 1 na barvni prilogi uporabi pri reševanju nalog 8 in 9.

ČRTA LOČNICA 500 mm PADAVIN

8. naloga

Nalogo boš reševal na zemljevidu 3. Razporeditev padavin se bolj jasno vidi na zemljevidu 1 na barvni prilogi.

Zemljevid 3: Letna količina padavin v Severni Ameriki

(Vir: Atlas za osnovne in srednje šole. Ljubljana, 2002)

Na zemljevidu 3 z barvico poudari (prevleci) celotno črto, do katere se v smeri od Atlantskega oceana proti zahodu količina padavin zmanjša do 500 mm. Tej črti pravimo tudi »mrtva črta«.

VPLIV PADAVIN NA RABO TAL/KMETIJSKO USMERJENOST V ZDA**9. naloga**

Preberi besedilo in reši nalogo.

Letna količina padavin vpliva tudi na različno rabo tal oziroma kmetijsko usmerjenost v vzhodnem (nad 500 mm padavin) in zahodnem (pod 500 mm padavin) delu ZDA.

(Vir: Fikreta Marković)

Na črto napiši načina rabe tal/kmetijske usmerjenosti (panogi) vzhodno in zahodno od mrtve črte. Pomagaj si z zemljevidom 3.

a) Raba tal/kmetijska usmerjenost (panoga) na zahodu: _____

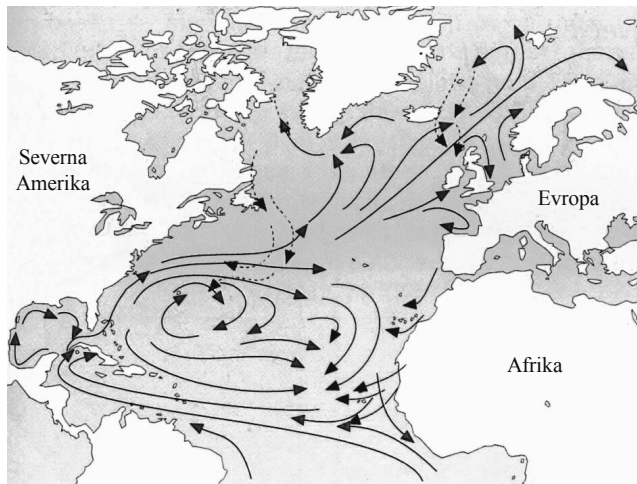
b) Raba tal/ kmetijska usmerjenost (panoga) na vzhodu: _____

	2
--	---

B – EVROPA

Zemljevid 4 uporabi pri reševanju nalog 10 in 11.

Zemljevid 4: Morski tokovi v severnem Atlantiku

Legenda:

→ morski tok

(Vir: Bahar, I., Košak, M. 1999: Geografija za 7. razred 9-letne osnovne šole. Ljubljana)

MORSKI TOK

10. naloga

Oglej si zemljevid 4 in dopolni poved.

Tok, ki priteče iz Mehiškega zaliva proti obalam Zahodne in Severne Evrope,

imenujemo _____.

	1
--	---

VPLIV MORSKEGA TOKA NA PODNEBJE

11. naloga

Morski tok vpliva na podnebje Zahodne Evrope.

Obkroži črko pred dvema pravilnima trditvama.

Morski tok:

- A Vpliva na nastanek puščav ob obalah Zahodne Evrope.
- B Segreva zrak nad Zahodno Evropo.
- C Nima večjega vpliva na podnebje Zahodne Evrope.
- D Je vzrok zamrznitve obale Norveške.
- E Vpliva na vlažnost in več padavin v Zahodni Evropi.

	2
--	---

Nalogi 12 in 13 boš reševal ob slikah 1, 2 in 3 na barvni prilogi.

RASTLINSTVO EVROPE

12. naloga

Oglej si slike 1, 2 in 3 na barvni prilogi. Vsaka slika prikazuje tip rastlinstva, ki prevladuje v različnih območjih Evrope.

Na črto k ustrezni številki napiši tip rastlinstva, ki ga prikazuje slika, označena s to številko.

Tip rastlinstva na sliki 1: _____

Tip rastlinstva na sliki 2: _____

Tip rastlinstva na sliki 3: _____

	3
--	---

PODNEBJE EVROPE

13. naloga

Oglej si sliko 2 na barvni prilogi. Kateri tip podnebja prevladuje v pokrajinah, v katerih prevladuje tip rastlinstva, ki ga prikazuje slika 2?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Polarno.
- B Sredozemsko.
- C Celinsko.

	1
--	---

Pri reševanju nalog 14 in 15 uporabi zemljevid 5.

Zemljevid 5: Površje Evrope

(Vir: Geografija, Evropa – naravni in kulturni prostor, komplet prosojnic. Tržič, 1995)

NIŽAVJA/NIŽINE V EVROPI

14. naloga

Na zemljevidu 5 so s številkami od 1 do 3 označena tri večja evropska nižavja/nižine.

Na črto k ustrezni številki napiši imena nižavij/nižin.

Nižavje/nižina številka 1: _____

Nižavje/nižina številka 2: _____

Nižavje/nižina številka 3: _____

NIŽINE – POGOJI ZA KMETIJSTVO**15. naloga**

Ponovno si ogledaj zemljevid 5 in razmisli, v katerem od treh nižavij/nižin, označenih s številkami od 1 do 3, so najugodnejši pogoji za kmetijstvo.

Številko ali ime nižavja/nižine napiši na črto: _____

	1
--	---

VPLIV PODNEBNIH SPREMEMB NA KMETIJSTVO**16. naloga**

Za Sredozemlje strokovnjaki napovedujejo sušnejše in še toplejše podnebje.

Na črto napiši dva ukrepa, s katerima bo moral kmet prilagoditi kmetovanje napovedanim podnebnim spremembam.

Ukrep 1: _____

Ukrep 2: _____

	2
--	---

PRISTANIŠČE ROTTERDAM

17. naloga

Oglej si zemljevid 6 in reši nalogo.

Zemljevid 6: Lega Rotterdama

(Vir: Enciklopedija svetovne geografije. Ljubljana, 1997)

Rotterdam velja za eno največjih pristanišč na svetu, ki se nenehno razvija in širi.

Utemelji, na podlagi katerih dejavnikov poteka razvoj pristanišča.

Utemeljitev 1: _____

Utemeljitev 2: _____

GOSPODARSTVO NA SKANDINAVSKEM POLOTOKU**18. naloga**

Navedeni imaš dve gospodarski dejavnosti/panogi Norveške. K posamezni gospodarski dejavnosti pripiši naravni dejavnik, na podlagi katerega se je izbrana gospodarska dejavnost/panoga razvila.

a) Gospodarska dejavnost/panoga: **energetika**

Naravni dejavnik: _____

b) Gospodarska dejavnost/panoga: **pomorski promet**

Naravni dejavnik: _____

	2
--	---

C – SLOVENIJA**NARAVNOGEOGRAFSKE ENOTE/POKRAJINE SLOVENIJE****19. naloga**

Površje Slovenije delimo na 5 večjih naravnogeografskih enot/pokrajin.
Na črto napiši ime slovenske pokrajine, ki ima v vsaki povedi opisano lego.

a) Severne, gorate dele Slovenije zavzemajo _____ pokrajine.

b) Južne dele Slovenije zavzemajo _____ pokrajine.

c) SV Slovenijo in dele V Slovenije zavzemajo _____ pokrajine.

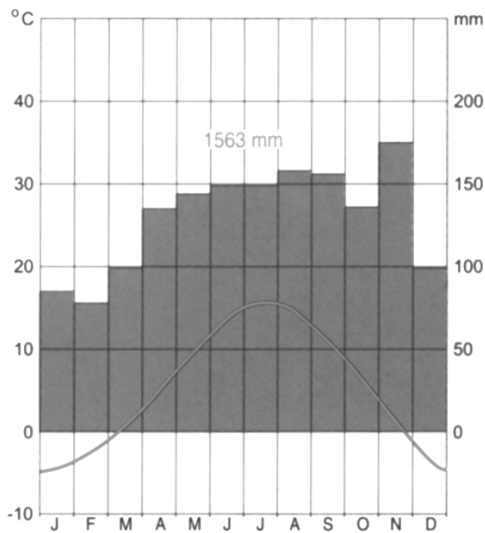
	3
--	---

KLIMOGRAMA

20. naloga

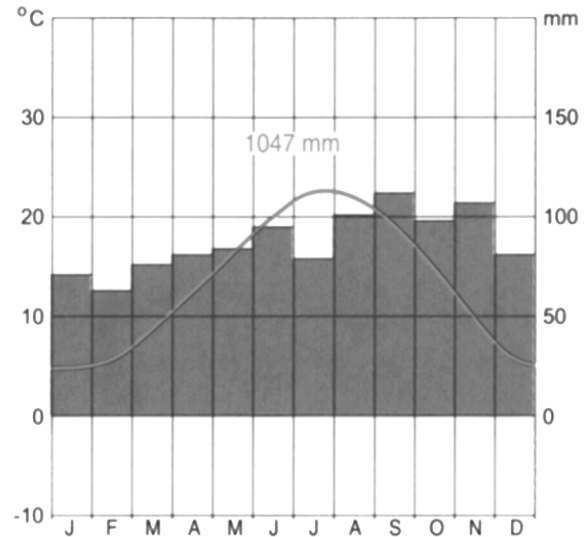
Oglej si klimograma 1 in 2 in reši nalogo.

Klimogram 1: kraj A

(Vir: Atlas sveta za osnovne in srednje šole. Ljubljana, 2002)

Klimogram 2: kraj B

(Vir: Atlas sveta za osnovne in srednje šole. Ljubljana, 2002)

Primerjaj zimske in poletne temperature klimogramov 1 in 2 in dopolni odgovore s črkama krajev in s stopinjami Celzija.

- Januarske temperature so za približno 10 stopinj Celzija nižje v kraju _____.
- Septemberske temperature so za skoraj 10 stopinj Celzija višje v kraju _____.
- Razlika med najvišjo in najnižjo temperaturo v kraju A je _____ stopinj Celzija.

POJAV V ALPSKIH KOTLINAH IN DOLINAH

21. naloga

Nalogo boš reševal ob sliki 4 na barvni prilogi.

Kako se imenuje pojav, ki je vzrok za nastanek megle v hladnejši polovici leta v alpskih kotlinah in dolinah, kot jo prikazuje slika 4 na barvni prilogi?

Odgovor napiši na črto.

	1
--	---

KMETIJSTVO V ALPAH

22. naloga

Oglej si sliko 1 in reši nalogo.

Slika 1: Planota Pokljuka (Zajavornik)

(Vir: Košak, M., Janša Zorn, O., Umek, M. 1996: Tu sem doma, Naravne enote Slovenije. Ljubljana)

Na črto napiši, kateri način vzreje živine prikazuje slika 1.

	1
--	---

DVOJEZIČNI NAPISI V KOPRSKEM PRIMORJU

23. naloga

Zakaj imamo v nekaterih predelih v Koprskem primorju dvojezične napise?

Odgovor napiši na črto.

	1
--	---

PORABA ENERGETSKIH VIROV V SLOVENIJI**24. naloga**

Poraba energetskih virov v Sloveniji narašča, zlasti poraba nafte in zemeljskega plina.

Na črto napiši dva vzroka za veliko porabo nafte in zemeljskega plina v Sloveniji.

Vzrok 1: _____

Vzrok 2: _____

	2
--	---

POZITIVNE POSLEDICE TURIZMA**25. naloga**

Razvoj turizma v Sloveniji prinaša številne pozitivne posledice; to je značilno tudi za obalne dele Koprškega primorja. Utemelji, kako razvoj turizma vpliva na navedeni posledici.

Utemeljitev napiši na črto.

Posledica 1: **več delovnih mest**

Utemeljitev: _____

Posledica 2: **ohranjanje kulturne dediščine**

Utemeljitev: _____

	2
--	---

POSLEDICE POPLAV REK V PANONSKIH POKRAJINAH SLOVENIJE**26. naloga**

Na črto napiši proces, ki se lahko sproži v Panonskih pokrajinah Slovenije kot posledica pri poplavih rek.

	1
--	---

OBRNI LIST!

UKREPI ZA REŠITEV PROBLEMA POPLAV V PANONSKIH POKRAJINAH**27. naloga**

Napiši dva ukrepa za rešitev problema poplav v Panonskih pokrajinah Slovenije.

Ukrep 1: _____

Ukrep 2: _____

	2
--	---

SKUPAJ TOČK:

	50
--	----

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN